

.....
(pieczęć nagłówkowa inspektora pracy)

Nr rej. 04245-5310-K002-Pt/13

PROTOKÓŁ KONTROLI

pracodawcy^(*)

przedsiębiorcy nie innego podmiotu^(*)
będącego pracodawcą^(*)

wydzielonej jednostki organizacyjnej: pracodawcy^(*)

przedsiębiorcy nie
będącego pracodawcą^(*)

REGON: 24180105800000

NIP: 6423148138

Na podstawie art. 24 ust. 1, w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2012r. poz. 404)

St inspektor pracy specjalista

(tytuł służbowy oraz imię i nazwisko inspektora pracy)

działający w ramach terytorialnej właściwości Okręgowego Inspektoratu Pracy Katowicach
przeprowadził kontrolę w:

**ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 7 SZKOŁA PODSTAWOWA NR 32 IM. ALFREDA
SZKLARSKIEGO**

(nazwa podmiotu kontrolowanego)

44-200 RYBNIK, UL. BORKI 37 D

(adres podmiotu kontrolowanego)

(nazwa wydzielonej jednostki podmiotu kontrolowanego)^(**)

(adres wydzielonej jednostki podmiotu kontrolowanego)^(**)

(imię i nazwisko osoby reprezentującej podmiot kontrolowany)

Dyrektor

(nazwa organu reprezentującego podmiot kontrolowany)^(**)

Data rozpoczęcia działalności przez podmiot kontrolowany: 01.09.2012;

data objęcia stanowiska przez osobę lub powołania organu reprezentującego podmiot kontrolowany: 01.09.2012

Kontrolę przeprowadzono w dniu(ach):

13.12. 21.12.2012 r.; 4,7,14,21.01.2013 r.

(oznaczenie dni, w których przeprowadzono kontrolę)

Liczba:pracujących: 51, w tym:

pracujących na podstawie umów cywilno-prawnych: 0,

podmiotów samozatrudniających się: 0,

cudzoziemców: 0,

zatrudnionych w ramach stosunku pracy: 51, w tym kobiet: 48, młodocianych: 0,

niepełnosprawnych: 0,

w kontrolowanym podmiocie.

Data poprzedniej kontroli: nie było

1. W czasie kontroli stwierdzono, co następuje:

I. Zagadnienia ogólne

Kontrolujący okazał legitymację służbową pani Dyrektor # _____ i dokonał odpowiedniego wpisu do książki kontroli w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 przy ul. Borki 37D w Rybniku, który jest jednostką samorządową. Organem prowadzącym zespół jest miasto Rybnik.

Celem kontroli jest sprawdzenie przestrzegania przez pracodawcę przepisów prawa pracy, w tym przepisów wynikających z Karty Nauczyciela oraz przepisów i zasad bhp.

II. Zagadnienia prawnej ochrony pracy

- zastępstwa doraźne nauczycieli

Okazano kontrolującemu księgę zastępstw z której wynika, że:

- w dniu 15.11.2012r. - nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 1,2,3-ej godzinie lekcyjnej z klasą 2B (wpisano zamiast szpitala);
- w dniu 15.11.2012r. - nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 2-ej godzinie lekcyjnej i zajęcia odbyły się z klasą 6a. Wpisano do zeszytu zastępstwo niepłatne zamiast szpitala. Następnie nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 3-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia wychowawcze z klasą 6a (wpisano, że zastępstwo płatne). Nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 4-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia j. polskiego z klasą 4a (wpisano do zeszytu zastępstwo płatne);
- w dniu 16.11.2012r. nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 3-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia z klasą 2b (wpisano, że zastępstwo niepłatne). Nauczyciel _____ zastępowała na 4-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia z j. angielskiego z klasą 2b (wpisano, że zastępstwo płatne).
- w dniu 16.11.2012r. nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 2-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia z j. polskiego z klasą 5a (wpisano, że zastępstwo niepłatne); Nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 4-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia z j. polskiego (zastępstwo płatne).
- w dniu 19.11.2012r. nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 2-ej godzinie lekcyjnej i zajęcia miała z języka polskiego z klasą 4a (zastępstwo płatne). Nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 3-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia wychowawcze z klasą z 5a. Nauczyciel _____ zastępował na 4-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia j. polskiego z klasą z 5a (wpisano do zeszytu zastępstwo niepłatne).
- w dniu 19.11.2012r. nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela 1 godzinę ale nie wskazano, którą godzinę lekcji zastępuje (wpisano zastępstwo niepłatne).
- w dniu 23.11.2012r. nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 2-ej godzinie lekcyjnej miała zajęcia z j. polskiego z klasą 5a (wpisano zastępstwo niepłatne). Następnie nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 4-ej godzinie lekcyjnej miała zajęcia z j. polskiego z klasą 6a (wpisano zastępstwo płatne).
- w dniu 26.11.2012r. nauczyciel _____ zastępowała na 1-ej godzinie lekcyjnej z i miała zajęcia z klasą 3b (zastępstwo płatne). Następnie nauczyciel _____ zastępowała nauczyciela na 2-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia z klasą z 3b (zastępstwo niepłatne). Nauczyciel _____ zastępowała na 3-ej godzinie lekcyjnej i miała zajęcia z klasą 3b (zastępstwo płatne).

Załącznikiem do protokołu kontroli jest ksero wpisów do księgi zastępstw za okres od dnia 15.11.2012r. do dnia 20.11.2012r. i od dnia 08.11.2012r. do dnia 14.11.2012r. i od dnia 23.11.2012r. do dnia 29.11.2012r. od dnia 03.12.2012r. do dnia 12.12.2012r. od dnia 01.10.2012r. do dnia 18.10.2012r.

Na podstawie okazanej księgi zastępstw stwierdzono, że nauczyciele mają zastępstwa doraźne niepłatne oraz nauczyciele: bibliotekarz i pedagog wykonują zastępstwa doraźne niepłatne w czasie, w którym powinni wykonywać swoje podstawowe obowiązki wynikające z pensum zgodnie z ustalonym rozkładem czasu pracy. Organizacja funkcjonowania szkoły przewiduje otwarcie biblioteki szkolnej w godzinach:

poniedziałek od godz. 9.30 do godz. 14.30

wtorek od godz. 8.00 do godz. 13.00
 środę od godz. 8.30-14.30 (13.00 -14.30 K.N)
 czwartek od godz. 8.30-14.30 (12.30-14.30- basen)
 piątek od godz. 8.00 do godz. 13.00

Nauczyciel pedagog ma ustalony czas pracy ww. zespole, który wlicza się do pensum:

poniedziałek od godz. 8.30 do godz. 14.30
 wtorek od godz. 8.30 do godz. 13.00 I (2 godziny KN w świetlicy)
 środa od godz. 8.30-14.00
 czwartek od godz. 12.00-16.00
 piątek od godz. 8.30 do godz. 13.30

wpisano 24 godziny + 2 godziny KN + 1 h rew. 27 godzin.

Z tego wniosek, że przydzielenie zastępstw doraźnych niepłatnych nauczycielowi bibliotekarzowi i pedagogowi utrudnia wykonywanie jego podstawowych obowiązków wynikających z pensum, zgodnie z ustalonym rozkładem czasu pracy, co narusza przepisy prawa wynikające z Karty Nauczyciela.

b) dyżury nauczycieli podczas przerw

Okazano zarządzenie nr 7/2012 Dyrektora Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 7 w Rybniku z dnia 03.09.2012r. w sprawie regulaminu dyżurów nauczycieli Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 7 w Rybniku, które obowiązuje od dnia 03.09.2012r.(załącznik do protokołu kontroli)

Okazano również regulamin dyżurów nauczycieli Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 7 w Rybniku przy ul. Borki 37 D. Zgodnie z par. 4 ust. 1 regulaminu nauczyciel może pełnić dyżur podczas przerw między prowadzonymi przez niego lekcjami oraz w czasie przerw poprzedzających rozpoczęcie lub bezpośrednio po zakończeniu własnych zajęć. Zgodnie z par.9 ust.1 regulaminu nauczyciel pełniący zastępstwo za nieobecnego nauczyciela przyjmuje również jego dyżury.

Okazano dyżury nauczycieli, które obowiązują do dnia 21.12.2012r. i od dnia 02.01.2013r. (załącznik do protokołu kontroli). Okazano ustalone dyżury dla nauczycieli klas IV-VI, które obowiązują od dnia 02.01.2013r. oraz ustalone dyżury dla nauczycieli klas I-III, które obowiązują od dnia 02.01.2013r. Ponadto ustalone dyżury dla:

a) nauczyciela- bibliotekarza, który pełni taki dyżur na dwóch przerwach obiadowych (od godz. 11.20 do godz. 11.30 i od godz. 12.15 do godz. 12.40) w poniedziałek, środę i na jednej przerwie obiadowej w czwartek (od godz. 11.20 do godz. 11.30), co powoduje, że biblioteka w czasie przerw obiadowych jest nieczynna i niedostępna dla uczniów, którzy w tym czasie mogliby wypożyczyć książki.

b) nauczyciela- pedagoga, który ma ustalony czas pracy w wymiarze 60 minut i wykonuje dyżur czasie, kiedy z rozkładu czasu pracy wynika, że powinien wykonywać swoje podstawowe obowiązki wynikające z pensum. Poza tym ww. nauczyciele nie mają przerw, gdyż nie prowadzą godzin lekcyjnych z uczniami jak pozostali nauczyciele, gdyż ich czas pracy 1 godziny wynosi 60 minut, a pozostałych nauczycieli wynosi 45 minut.

Z tego wniosek, że ustalenie dyżurów podczas przerw dla nauczycieli bibliotekarza i pedagoga odbywają się w jego czasie pracy i to powoduje, że nie może wykonać należycie swoich obowiązków podstawowych, co narusza przepisy prawa wynikające z Karty Nauczyciela.

- dodatek motywacyjny

Przedstawiono kontrolującemu regulamin w sprawie przyznawania dodatku motywacyjnego dla nauczycieli ZSP nr 7 w Rybniku (zarządzenie nr 6/2012 Dyrektora ZSP nr 7 w Rybniku z dnia 03.09.2012r.).

Zgodnie z par. 2 pkt.1 regulaminu dodatek motywacyjny jest składnikiem wynagrodzenia miesięcznego. Zgodnie z par.1 ust.2 regulaminu wysokość środków finansowych przeznaczonych na dodatki motywacyjne dla nauczycieli wynosi 80 zł miesięcznie dla każdego zatrudnionego w pełnym wymiarze oraz na każdego z tych nauczycieli, którzy wyrazili zgodę na ograniczone zatrudnienie w trybie określonym w art. 22 ust. 2 K.N. Dodatek motywacyjny w ramach regulaminu przyznaje się na rok kalendarzowy tj. od 1 stycznia do 31 sierpnia w wysokości nie wyższej niż 20% jego wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego z najwyższym poziomem wykształcenia.

Zgodnie z par. 3 ust. 4 regulaminu wysokość dodatku dla nauczycieli ustala Dyrektor, on też decyduje o jego podwyższeniu lub obniżeniu po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej. Decyzje te nie wymagają wypowiedzenia warunków płacy. Regulamin obowiązuje od dnia 01 września 2012r.

Okazano Uchwałę nr 145/XI/2011 Rady Miasta Rybnika z dnia 29 czerwca 2011r. w sprawie zmiany Uchwały nr 499/XXXVI/2009 z dnia 2 lutego 2009r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego..... Uchwała obowiązuje od dnia 01 września 2011r.

Okazano wykaz 26 nauczycieli, którzy otrzymali dodatek motywacyjny od dnia 01 września 2012r. do dnia 31.12.2012r. w wysokości (załącznik do protokołu kontroli) np:

1.	80 zł
2.	- 80 zł
3.	-80 zł
4.	-80 zł
5.	80 zł
6.	240 zł
7.	-160 zł
8.	40 zł
9.	40 zł
10.	80 zł

Okazano wykaz 26 nauczycieli, którzy otrzymali dodatek motywacyjny od dnia 01 stycznia 2013r. w wysokości (załącznik do protokołu kontroli)np:

1.	80 zł
2.	80 zł
3.	-80 zł
4.	-80 zł
5.	240 zł
6.	-160 zł
7.	-80 zł
8.	40 zł
10.	80 zł
11.	- 40 zł
12.	80 zł

Okazano wykaz nauczycieli, którzy przebywali na zwolnieniu lekarskim od dnia 1 września 2012r. do dnia 31.12.2012r. (załącznik do protokołu kontroli) np.

przebywała na zwolnieniu lekarskim od dnia 30.10-06.11.2012r. i od dnia 07.11.2012r. do dnia 09.11.2012r., w tym czasie przyznany był dodatek motywacyjny w wysokości 80 zł brutto;

przebywała na zwolnieniu lekarskim od dnia 15.11 do 20.11.2012r. i od dnia 21.11.2012r. do dnia 23.11.2012r., w tym czasie miała przyznany dodatek motywacyjny w wysokości 80 zł brutto.

przebywała na zwolnieniu lekarskim od dnia 03.12.2012r. do dnia 04.12.2012r. i od dnia 05.12 do dnia 14.12.2012r., w tym czasie miała przyznany dodatek motywacyjny w wysokości 40 zł brutto;

od dnia 04.12 do dnia 11.12.2012r., w tym czasie miała przyznany dodatek motywacyjny w wysokości 80 zł brutto.

Z listy płac za miesiąc listopad 2012r. i grudzień 2012r. wynika, że ww. nauczyciele mieli naliczony i wypłacony dodatek motywacyjny w wysokości jaki został im przydzielony. Wyłącznie został pomniejszony do w wysokości 80% za dni przebywania na zwolnieniu lekarskim.

-godziny ponadwymiarowe przyznane nauczycielom w roku 2012:

Przedstawiono wykaz godzin ponadwymiarowych pracowników pedagogicznych sporządzony w dniu 21.12.2012r. za okres 4 tygodni za miesiące XI/XII/2012, z którego wynika, że:

Berger Urszula miała zaplanowane 2 godziny ponadwymiarowe z 18 godzin pensum, 3 godziny zastępstwa doraźne= 5 godzin;

Przedstawiono wykaz godzin ponadwymiarowych pracowników pedagogicznych sporządzony w dniu 21.12.2012r. za okres 4 tygodni za miesiące IX/X/2012, z którego wynika, że:

_____ miała zaplanowane 4 godziny ponadwymiarowe z 18 godzin pensum, 3 godziny;

_____ nie miała godzin ponadwymiarowych, wyłącznie 4 godziny z funduszu przewidzianego;

_____ miała godzin ponadwymiarowych w wymiarze 16 godzin i w wymiarze 8 godzin z funduszu przewidzianego;

_____ miała godzin ponadwymiarowych w wymiarze 4 godzin;

_____ miała godzin ponadwymiarowych w wymiarze 24 i zastępstwo doraźne w wymiarze 1 godziny;

_____ miała godzin ponadwymiarowych w wymiarze 8 i zastępstwo doraźne w wymiarze 1 godziny;

Z rozliczenia godzin ponadwymiarowych za okres od 26.11 do 21.12.2012r. wynika, że:

_____ pedagog szkolny miała zaplanowane godziny ponadwymiarowe w piątki: 30.11, 14.12 i 21.12.2012r.= 3 godziny ponadwymiarowe. Na przykład wyliczono wynagrodzenie za 3 godziny ponadwymiarowe prawidłowo w wysokości 124,35 zł;

_____ nauczyciel 18 godzin, miała zaplanowane godziny ponadwymiarowe: 11.12, 18.12.2012r. po 1 godzinie= 2 godziny ponadwymiarowe;

_____ nauczyciel 18 godzin, miała zaplanowane godziny ponadwymiarowe: 1 godzinie x 4 tygodnie= 4 godziny ponadwymiarowe;

_____ nauczyciel 18 godzin, miała zaplanowane godziny ponadwymiarowe w dniach: 30.11, 07.12, 14.12, 21.12.2012r. po 2 godziny i w sobotę 08.12.2012r. 4 godziny= 12 godzin ponadwymiarowych.

Okazano wykaz nauczycieli, którzy mają przydzielone godziny ponadwymiarowe w roku 2012:

_____ nadwyżka etatu-0,06

_____ nadwyżka etatu-0,24

_____ nadwyżka etatu-0,06

_____ etatu-0,23

_____ nadwyżka etatu-0,06

_____ nadwyżka etatu-0,11

Statut ww. zespołu

Okazano Statut Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 7 w Rybniku:

Zgodnie z par. 5 statutu zespół zapewnia możliwość korzystania z :

- 1) biblioteki;
- 2) czytelni
- 3) świetlicy
- 4) stołówki
- 5) gabinetu pedagoga szkolnego
- 6) szatni
- 7) boiska sportowego i terenów rekreacyjnych

Zgodnie z par. 88 ust.1 statutu (załącznik do protokołu kontroli) wynika, że do zadań pedagoga należy w szczególności:

udzielanie indywidualnej i zespołowej pomocy terapeutycznej potrzebującym tego uczniom.

Działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;

Zgodnie z par.71 statutu do zadań wychowawcy świetlicy należy:

prowadzenie zajęć zgodnie z tygodniowym rozkładem i aktualnymi wydarzeniami.

Zgodnie z par. 69 ust.2 statutu godziny świetlicy ustala dyrektor, dostosowując je do tygodniowego rozkładu zajęć.

Zgodnie z par. 60 ust. 1 statutu godzina zajęć w przedszkolu trwa 60 minut;

Zgodnie z par. 74 ust.2 statutu biblioteka szkolna: udostępnia książki i inne źródła informacji;

Zgodnie par. 74 ust. 5 statutu godziny pracy biblioteki umożliwiają dostęp do jej zbiorów podczas zajęć lekcyjnych jak i po jej zakończeniu uczniom, pracownikom szkoły i rodzicom.

Do zadań nauczyciela bibliotekarza należy

-prowadzenie katalogów i kart czytelniczych;

-przyjmowanie w poczet czytelników uczniów klas i w sposób obrzędowy;

Okazano aneks nr 3 do projektu organizacji na rok szkolny 2012-2013 Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 ul. Borki 37D Rybnik:

Dane:

biblioteka:30 godzin – 1 etat

dyrektor: 20 godzin -0,80 etatu

pedagog-24 godzin- 1 etat

świetlica-39godzin- 1,5 etatu

wicedyrektor- 11 godzin-0,61 etatu

uczniów P35- 125- 5 oddziałów

uczniów SP32-319 -15 oddziałów

Etaty stanowisko

intendent 1 etat- 1 etat

konserwator-SP32- 1 etat

kucharka stołówka- 2 etaty

pomoc kuchenna-1,50 etatu

sekretarz szkoły- P35-1 etat, SP32-1 etat

sprzątaczką SP32-4,75 etatu

woźna oddziałowa P35-5 etatu

woźny-P35-1 etat, SP32-0,50etatu

Dane:

zajęcia dydaktyczne ogólne: 14,5 etatu- 261,13 godzin

zajęcia nielekcyjne-12 etatów-299,50 godzin

zajęcia pozalekcyjne-2,39 etatu-76,37 godzin

zniżki godzin-1,41 etatu-31 godzin.

-czas pracy pracowników niepedagogicznych

Zgodnie z par.17 ust. 1 regulaminu pracy u pracodawcy obowiązuje podstawowy system czasu pracy w stosunku do pracowników niepedagogicznych a okres rozliczeniowy czasu pracy wynosi 3 miesiące.

Na podstawie okazanej listy obecności za miesiąc listopad 2012r. pracownicy stwierdzono, że rozpoczęła pracę dwukrotnie w tej samej dobie pracowniczej i tym samym wykonywała pracę w godzinach nadliczbowych (załącznik do protokołu kontroli):

- w dniu 12.11.2012r. rozpoczęła pracę od godz. 12.00 do godz. 20.00 a w następnym dniu 13.11.2012r. od godz.8.00 do godz. 16.00;

Na podstawie okazanej listy obecności za miesiąc wrzesień 2012r. pracownicy stwierdzono, że rozpoczęła pracę dwukrotnie w tej samej dobie pracowniczej i tym samym wykonywała pracę w godzinach nadliczbowych (załącznik do protokołu kontroli):

- w dniu 03.09.2012r. rozpoczęła pracę od godz. 10.00 do godz. 18.00 a w następnym dniu 04.09.2012r. od godz.7.00 do godz. 15.00;

Na podstawie okazanej listy obecności za miesiąc listopad 2012r. pracownicy stwierdzono, że rozpoczęła pracę dwukrotnie w tej samej dobie pracowniczej i tym samym wykonywała pracę w godzinach nadliczbowych (załącznik do protokołu kontroli) np.:

- w dniu 12.11.2012r. rozpoczęła pracę od godz. 11.00 do godz. 19.00 a w następnym dniu 13.11.2012r. od godz.9.30 do godz. 17.30;

Na podstawie okazanej listy obecności za miesiąc listopad 2012r. pracownicy stwierdzono, że rozpoczęła pracę dwukrotnie w tej samej dobie pracowniczej i tym samym wykonywała pracę w godzinach nadliczbowych (załącznik do protokołu kontroli) np.:

- w dniu 21.11.2012r. rozpoczęła pracę od godz. 9.00 do godz. 17.00 a w następnym dniu 22.11.2012r. od godz.6.30 do godz. 14.30;

Na podstawie okazanej listy obecności za miesiąc wrzesień 2012r. pracownicy stwierdzono, że rozpoczęła pracę dwukrotnie w tej samej dobie pracowniczej i tym samym wykonywała pracę w godzinach nadliczbowych (załącznik do protokołu kontroli) np.:

- w dniu 20.09.2012r. rozpoczęła pracę od godz. 9.00 do godz. 17.00 a w następnym dniu 21.09.2012r. od godz.6.30 do godz. 14.30;

Na podstawie okazanej listy obecności za miesiąc grudzień 2012r. pracownicy stwierdzono, że rozpoczęła pracę dwukrotnie w tej samej dobie pracowniczej i tym samym wykonywała pracę w godzinach nadliczbowych (załącznik do protokołu kontroli) np.:

- w dniu 06.12.2012r. rozpoczęła pracę od godz. 9.00 do godz. 17.00 a w następnym dniu 07.12.2012r. od godz.6.30 do godz. 14.30;

Regulamin pracy

Zgodnie z par. 14 regulaminu pora nocna obowiązuje od godz. 22.00 do godz. 6.00.

Zgodnie z par. 17 ust. 1 regulaminu czas pracy pracowników niebędących nauczycielami, nie może przekraczać 8 godzin na dobę w trzy miesięcznym okresie rozliczeniowym.

Zgodnie z par. 24 regulaminu pracownikom administracji i obsługi przysługuje jedna 20 minutowa przerwa w pracy, wliczona do czasu pracy.

Zgodnie z par. 48 ust. 3 regulaminu dla nauczycieli ta forma zwolnienia nosi nazwę „ urlopu koleżeńkiego”. Nauczyciel może się starać maksymalnie o 2 dni tego urlopu w roku kalendarzowym. Termin odpracowania ustala Dyrektor z nauczycielem zastępującym. Ten zapis będzie zgodny z Kartą Nauczyciela, wtedy gdy zastępstwa doraźne dla nauczycieli będą płatne.

Regulamin przyznawania nagród kwartalnych dla pracowników niepedagogicznych

Okazano regulamin przyznawania nagród kwartalnych dla pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych Zespole Szkolno- Przedszkolnym nr 7 w Rybniku podstawa prawna: art. 15a Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach.....organem prowadzącym jest Miasto Rybnik. Protokół dodatkowy nr 6 zawarty w dniu 25 listopada 2010r. wprowadza się po uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową następujące zasady premiowania.

Zgodnie z par. 2 o wysokości nagrody kwartalnej decyduje pracodawca z uwzględnieniem par. 3,4,5 i 6.

Zgodnie par. 3 nagroda kwartalna może zostać przyznana pracownikowi, który przepracował kwartał, z uwzględnieniem wszystkich usprawiedliwionych okresów nieobecności w pracy.

Zgodnie z par. 4 nagroda kwartalna może zostać przyznana pracownikowi, który w szczególności m.in:

- a) wzorowo wypełniał swoje obowiązki służbowe;
- b) przejawiał własną inicjatywę i podnosił wydajność pracy;
- e) zastępował osobę niezdolną do pracy wskutek choroby bądź opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny.

Zgodnie z par. 6 wypłata nagrody kwartalnej następuje w miesiącu następującym po zakończeniu kwartału, za który został przyznana, z wyjątkiem nagrody przyznanej pracownikowi za czwarty kwartał, której wypłata następuje do 31 grudnia danego roku. Regulamin obowiązuje od dnia 3 września 2012r.

W aktach osobowych pracowników niebędących nauczycielami jest porozumienie zmieniające w sprawie likwidacji premii regulaminowej z dniem 01.01.2011r. np. u Lidii Księżyk i Kornelii Małek.

Regulamin ZFŚS

Zgodnie z par.1 ust. 2 a) ilekroć w regulaminie jest mowa o: „pracodawcy- należy przez to rozumieć dyrektora lub w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy zastępcy dyrektora zespołu;

Zgodnie z par.5 ust. 5 regulaminu w skład Zespołu Socjalnego wchodzi:

- a) Dyrektor ZSP nr 7 w Rybniku jako przewodniczący Zespołu Socjalnego

- b) przedstawiciele związków zawodowych działających w ZSP nr 7 upoważnionych przez swoje organizacje – jako opiniujący;

Zgodnie z par.8 ust. 1 pkt. B) regulaminu wczasy turystyczne pod gruszą dla pracowników administracji i obsługi dofinansowanie może być przyznane pracownikowi korzystającemu w danym roku kalendarzowym z urlopu wypoczynkowego w wymiarze 14 kolejnych dni kalendarzowych.

- c) wczasy turystyczne „ pod gruszą dla emerytów i rencistów” zał. Nr 5

f) weekend co najmniej 2-dniowy jeden raz w roku kalendarzowym dla pracowników i emerytów, przy czym kwota dofinansowania jest jednakowa dla wszystkich, ustalana przez Zespół Socjalny zał. Nr 4, ten zapis narusza przepisy prawa pracy, gdyż przy dofinansowaniu ww. świadczenia nie wzięto pod uwagę kryterium socjalne;

Zgodnie z par. 8 ust.3 a) regulaminu udzielanie bezzwrotnej pomocy materialnej- rzeczowej lub finansowej w formie „zapomóg losowych” zał.4

- c) Przyznawanie zwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe: osoby uprawnione do korzystania z funduszu (zatrudniona na czas nieokreślony, emeryci i renciści) mogą ubiegać się o zwrotną pożyczkę na cele mieszkaniowe na warunkach określonych w załączniku nr 1 do niniejszego regulaminu. Ww. zapisie nie uwzględniono pracowników zatrudnionych na czas określony.

Zgodnie z par. 9 ust. 1 z usług i świadczeń finansowych funduszu mogą korzystać:

- a) pracownicy etatowi i niepełnoetatowi zatrudnieni na podstawie mianowania, umowy o pracę, pracownicy łączący etat korzystają z funduszu w szkole macierzystej, co narusza przepisy prawa pracy;
- b) emeryci i renciści- byli pracownicy
- c) pracownicy przebywających na urloпах wychowawczych i zdrowotnych
- d) osoby niepełnosprawne, będące członkami rodzin pracowników- bez względu na wiek

Zgodnie z par.9 ust. 2 regulaminu ze świadczeń socjalnych mogą korzystać także członkowie rodzin, za członków rodzin, o których mowa ust. 2, uważa się: pozostające na wyłącznym utrzymaniu pracownika- dzieci w wieku 0-25 lat (po ukończeniu 18 roku życia do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o kontynuowaniu nauki).

Zgodnie z par. 10 ust. 2 regulaminu podstawę do wyliczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie stanowią łączne dochody brutto uzyskane w miesiącu poprzedzającym datę złożenia wniosku przez wszystkie osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Regulamin obowiązuje od dnia 01.10.2012r. Regulamin został uzgodniony z dwoma organizacjami związkowymi: MOZ NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Rybniku przy ul. Chrobrego 29 i Związkiem Nauczycielstwa Polskiego ZG Oddział Rybnik ul. Kościuszki 5.

W załączniku nr 5 do regulaminu ZFŚS ustalono kryterium socjalne dla uprawnionych do wypoczynku letniego

1. wczasy turystyczne „ pod gruszą” ustalono kryterium socjalne na 1 członka rodziny:

Dochód brutto-1 członka rodziny	Kwota dofinansowania brutto
do 1000,00 zł	do 650 zł
1000 zł – 2000,00 zł	do 550,00 zł
Pow.2000 zł	do 450,00 zł

Przedstawiono wykaz emerytów i rencistów niżej wymienionych sporządzony na dzień 03 września 2012r. i przekazany do Urzędu Miasta Rybnika:

nie wymieniono rencistów

-nawiązywanie stosunku pracy

Sprawdzono wyrywkowo akta osobowe pracowników niżej wymienionych:

1. zatrudniona od dnia 15 maja 1997r. w Szkole Podstawowej nr 32 w Rybniku przy ul. Łącznej 14, od dnia 01.09.2000r. umowa na czas nieokreślony, od dnia 01.01.2012r. wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 1381 zł brutto i dodatek stażowy 20% w wysokości 276,20 zł brutto na stanowisku sprzątaczk. W aktach osobowych znajdują się dokumenty m.in.:

- porozumienie zmieniające zawarte w dniu 18.01.2011r., z którego wynika, że wynagrodzenie zasadnicze wynika z kat. I i zmiana jego z wysokości 1144,00 zł na wysokość 1259 zł, zawarto informację, że brak premii regulaminowej;

2. zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 01.04.1983r. na stanowisku nauczyciela przedszkola, od dnia 01.09.1988r. umowa na czas nieokreślony na stanowisku nauczyciela. W aktach osobowych pracownika znajdują się dokumenty m.in.:

- zaświadczenie o ukończeniu w okresie 13.04-14.04.2011r. kursu podstawowego na zakładowego społecznego inspektora pracy w placówce oświatowej w wymiarze 18 godzin.

- pismo, że wynagrodzenie na stanowisku nauczyciela mianowanego zatrudnionego na pełnym etacie 18/18 wynosi od dnia 01 września 2012r. następująco: wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2647,00 zł, dodatek za wysługę lat 20% w wysokości:529,40 zł, dodatek motywacyjny w wysokości do 31.12.2012r. 80 zł, dodatek dla wychowawcy do 28.02.2013r. w wysokości 96 zł;

3. zatrudniona od dnia 15 września 1995r. na stanowisku nauczyciela, aktualnie nauczyciel dyplomowany wymiarze czasu pracy 18/18, od dnia 01.09.2012r. wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 3109 zł, dodatek za staż 19% w wysokości 590,71 zł, dodatek motywacyjny do 31.12.2012r. w wysokości 80 zł, dodatek dla wychowawcy do 28.02.2013r. w wysokości 112 zł;

4. zatrudniona aktualnie na stanowisku pomocy kuchennej. W aktach osobowych pracownika znajdują się dokumenty m.in.:

- zakres obowiązków na stanowisku pomocy kuchennej od dnia 03.09.2012r.;

- zaświadczenie lekarskie z dnia 06.08.2012r. na stanowisku oddziałowej ważne do dnia sierpnia 2014r.;

- porozumienie zmieniające warunki zatrudnienia: od dnia 01.09.2012r. zmiana stanowiska z woźnej oddziałowej w przedszkolu na stanowisku pomocy kuchennej, wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 1409,00 zł brutto (kategoria V), dodatek za wysługę lat 20% w wysokości 281,80 zł;

- brak zaświadczenia lekarskiego na stanowisku pomocy kuchennej;

- brak zaświadczenia o odbyciu instruktażu stanowiskowego na stanowisku pomocy kuchennej;

- pismo z dnia 31 stycznia 2011r. o treści „Na podstawie PUZP i protokołu dodatkowego z dnia 25 listopada 2010r. przyznano pracownikowi z mocą od dnia 01.01.2011r. wynagrodzenie miesięczne:

- stawka wynagrodzenia zasadniczego wg grupy I w wysokości 1270,00 zł

- dodatek stażowy 20% w wysokości 254 zł;

- pismo z dnia 04.01.2012r. na podstawie PUZP dla pracowników niebędących nauczycielami w szkołach przyznają od dnia 01.01.2012r. na stanowisku oddziałowej Przedszkola nr 35 stawka wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 1392,00 zł, dodatek stażowy 20%. Ponadto poinformowano pracownika o tym, że przysługuje premia zgodnie z obowiązującym regulaminem premiowania.

- porozumienie zmieniające zawarte w dniu 03.01.2011r. w związku z wejściem w życie protokołu dodatkowego nr 6 zawartego 25 listopada 2010r. do PUZP dla pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach, ulega likwidacji premia regulaminowa, zgodnie z protokołem dodatkowym nr 6 do Układu pracownikowi przyznawana będzie nagroda kwartalna. nowe warunki dotyczą wynagrodzeń od 1 stycznia 2011r.

- umowa o pracę zawarta w dniu 01.09.1989r. na czas nieokreślony na stanowisku woźnej oddziałowej;

5. zatrudniona na stanowisku kucharki od dnia 01.09.1999r. umowa na czas nieokreślony. W aktach osobowych pracownika znajdują się dokumenty m.in.:

- pismo, że na podstawie PUZP dla pracowników niebędących nauczycielami w Szkołach, przyznano na stanowisku pomocy kuchennej od dnia 01.01.2012r. wynagrodzenie zasadnicze: w wysokości 1409 zł brutto, dodatek stażowy- 12% w wysokości 169 zł brutto;

- porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy z dnia 03.01.2011r., że od dnia 01 stycznia 2011r. likwidacja premii regulaminowej;

6. § _____ zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 01.09.1998r., aktualnie nauczyciel dyplomowany- pedagog wymiar czasu pracy 24/24.
W aktach osobowych pracownika znajdują się dokumenty m.in.:
-pismo, że dodatek motywacyjny przyznano od dnia 01.01.2012r. do dnia 31.08.2012r. w wysokości 110 zł,
-pismo, że od dnia 01.09.2012r. stawka wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 3109,00 zł brutto, dodatek za wysługę w wysokości 435,26 zł brutto, dodatek motywacyjny do 31.12.2012r. w wysokości 80 zł brutto;
- wniosek pracownika o przyznanie urlopu bezpłatnego na 1 dzień- 22.10.2012r.

_____ zatrudniona od dnia 01.04.2009r. jako nauczyciel kontraktowy ustalono wymiar czasu pracy 25/25, umowa na czas nieokreślony od dnia 01.09.2009r. a stopień nauczyciela kontraktowego od dnia 05.07.2010r. a wynagrodzenie miesięczne od dnia 01.09.2012r. wynosi: wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2331,00 zł, dodatek stażowy w wysokości 69,93 zł, dodatek za staż 4% od dnia 01.12.2012r. w wysokości 93,24 zł;
W aktach osobowych pracownika znajdują się dokumenty m.in.:
- zaświadczenie lekarskie o stanie ciąży z dnia 27.08.2012r., które wpłynęło do zespołu w dniu 03.09.2012r.
- pismo, że od dnia 01.01.2012r. do dnia 31.08.2012r. dodatek za wychowawstwo wynosi kwotę 75 zł, a dodatek motywacyjny wynosi kwotę 60 zł;

§ _____ zatrudniona aktualnie jako nauczyciel mianowany, ustalono wymiar czasu pracy 22/22, od 01.09.2012r. wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2647,00 zł, dodatek za 20% w wysokości 529,40 zł, dodatek motywacyjny do 31.12.2012r. w wysokości 80 zł, dodatek dla wychowawcy do 28.02.2013r. w wysokości 75 zł dodatek dla opiekuna stażu do dnia 30.06.2013r. w wysokości 30 zł, od dnia 01.01.2012r. do dnia 31.08.2012r. dodatek motywacyjny w wysokości 60 zł, dodatek za wychowawstwo w wysokości 75 zł,

9. § _____ zatrudniona jako nauczyciel- bibliotekarz, umowa o pracę od dnia 01.09.2002r. na czas nieokreślony na stanowisku bibliotekarza, ustalono wymiar czasu pracy 30/30, stopień nauczyciela dyplomowanego od dnia 12 sierpnia 2011r., a od 01.09.2012r. stawka zasadnicza w wysokości 3109,00 zł, dodatek za wysługę 12% w wysokości 373,08 zł.

Ustalono, że akta osobowe są prawidłowo prowadzone np. podzielone na części A,B,C. Pracownicy posiadają aktualne badania lekarskie stwierdzające zdolność do pracy na danym stanowisku pracy i są przeszkoleni w dziedzinie bhp (szkolenie bhp wstępne i okresowe), oprócz 1 pracownika _____ która nie została poddana szkoleniu wstępnemu w dziedzinie bhp- instruktażowi stanowiskowemu na stanowisku pomocy kuchennej i wstępnemu badaniu lekarskiemu stwierdzającemu brak przeciwwskazań do pracy na stanowisku pomocy kuchennej.

Zagadnienia technicznego bezpieczeństwa pracy

-Odzież robocza, odzież ochronna i ekwiwalent za odzież roboczą

Zgodnie z postanowieniami PUZP ustalono odzież roboczą i ochronną na stanowiskach pracy: kucharza, pomocy kuchennej, intendenta, nauczyciela chemii, biologii, fizyki, kultury fizycznej, nauczyciela przedszkola, nauczyciela- bibliotekarza, palacza C.O, oddziałowej w przedszkolu, sprzątaczkę. Pracodawca zamiast przydzielenia odzieży roboczej, wypłacił pracownikom zatrudnionym na ww. stanowiskach ekwiwalent pieniężny. Przedstawiono wykaz pracowników, którym wypłacono ekwiwalent pieniężny na zakup odzieży i obuwia roboczego.

-Ocena ryzyka zawodowego

Okazano ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy niżej wymienionych, opracowała ww. oceny firma F.H.U EXIM z siedzibą w Rybniku przy ul. Floriańskiej w dniu 10.10.2008r. a zatwierdził Dyrektor _____ na stanowisku:

- a) kucharki wymieniono zagrożenia: pryskanie tłuszczu przez zetknięcie tłuszczu z wodą, środki profilaktyczne: wyeliminowanie zetknięcia się gorącego tłuszczu z wodą, skaleczenie ostrymi narzędziami podczas przygotowania posiłków, np. nieostre noże,

- skałeczenie, środki profilaktyczne wcześniejsze rozmrażanie produktów mięsnych, stres zmęczenie, środek profilaktyczny przerwy w pracy;
- b) woźny- palacz C.O: wymieniono zagrożenia: niewłaściwie ustawiona drabina, upadek z wysokości;
- c) nauczyciel: zagrożenia: kontakt dziećmi chorymi e tym choroby wirusowe, bakteryjne i grzybiczne, wszawica środki ochronne szczepienia ochronne nauczycieli na grypę, hałas wychowankowie rozmawiający i biegający, przeciążenie układu słuchu, środek profilaktyczny właściwa organizacja tygodniowego czasu pracy nauczyciela;
- d) woźny- konserwator: zagrożenia: kontakt ze środkami chemicznymi, podrażnienie skóry, środki profilaktyczne stosowanie ochron osobistych, kontakt z płynami chłodzącymi, wyprysk kontaktowy, środek profilaktyczny stosowanie odzieży z materiałów olejoodpornych i częste je pranie, biologiczne kontakt z uczniem chorym, środki profilaktyczne szczepienia na inne choroby i badania odpornościowe na przeciwciała danej choroby.
- e) sprzątaczką zagrożenia: chwytanie gorących naczyń, brak izolowanych uchwytów, oparzenia rąk, stosowanie rękawic, oblanie się gorącą wodą podczas przenoszenia wypełnionych wiader, nadmierne ich napełnienie, środek profilaktyczny: napełnianie naczyń do 2/3 wysokości, prace na wysokości, uszkodzona niestabilna drabina, złamanie, środek profilaktyczny używanie sprawnych drabin, zmienne warunki klimatyczne, praca wykonywana na zewnątrz, środki profilaktyczne odpowiednie ubranie i zimne i gorące napoje.

Po analizie ww. ocen ryzyka zawodowego, że prace wykonywane na stanowisku sprzątaczką, woźnego- konserwatora, woźny -palacza C.O są brudzące, co wynika, że na tych stanowiskach pracy trzeba przydziałać odzież roboczą i obuwie robocze.

Inne ustalenia:

Stwierdzono podczas czynności kontrolnych, że:

- otwarta przestrzeń pomiędzy biegami schodów na II piętrze klatki nie jest zabezpieczona siatką lub w inny skuteczny sposób, aby nie doszło do upadku z wysokości;
- schody wyposażone się w balustrady z poręczami, ale nie ma zabezpieczenia przed ewentualnym zsuwaniem się po nich;
- brak pomieszczenia do higienicznego przechowywania odzieży własnej (domowej), roboczej i ochronnej pracowników kuchni;

3. W czasie kontroli wydano:

a/ decyzji ustnych:

b/ poleceń:

Wykaz(y) decyzji ustnych i/lub poleceń stanowi(a) załącznik(i) nr do protokołu.

4. W czasie kontroli ~~sprawiono~~ nie sprawdzono tożsamość:

(dane osoby legitymowanej oraz określenie czasu, miejsca i przyczyny legitymowania)

5. W czasie kontroli ~~pobrano~~ nie pobrano próbki surowców i materiałów używanych, wytwarzanych lub powstających w toku produkcji:

6. W czasie kontroli udzielono ~~nie udzielono~~ porad:

- z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy: 3,
- z zakresu prawnej ochrony pracy: 3,
- w tym z zakresu legalności zatrudnienia: 0.

7. Do protokołu załącza się / nie załącza ~~się~~ załączników: 6, stanowiących składową część protokołu:

Załącznik nr 1. ksero księgi zastępstw za okres od dnia 15.11.2012r. do dnia 20.11.2012r., od dnia 08.11.2012r. do dnia 14.11.2012r. i od dnia 23.11.2012r. do dnia 29.11.2012r. od dnia 03.12.2012r. do dnia 12.12.2012r. i od dnia 01.10.2012r. do dnia 18.10.2012r.

Załącznik nr 2. regulamin dyżurów dla nauczycieli od dnia 03.09.2012r. i ustalone dyżury dla nauczycieli do dnia 21.12.2012r. i od dnia 02.01.2012r.

Załącznik nr 3. rozkład czasu pracy bibliotekarza i pedagoga na rok 2012/2013

Załącznik nr 4. regulamin w sprawie przyznania dodatku motywacyjnego dla nauczycieli.

Załącznik nr 5. wykaz nauczycieli, którym przyznano dodatek motywacyjny od dnia 01.09.2012r. do dnia 31.12.2012r. i od dnia 01.01.2013r.

Załącznik nr 6. listy obecności pracowników za listopad 2012r.

(wyszczególnienie załączników)

8. Kontrolę przeprowadzono w obecności:

Dyrektora- pan _____

9. Protokół sporządzono w 2 egzemplarzach.

10. Omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień .....

.....

.....

Na tym protokół zakończono.

Rybnik, dnia 21.01.2013

.....
(miejscisko i pieczęć inspektora pracy)

W dniu 22.01.2013r...... otrzymałem jeden egzemplarz protokołu.

.....
(podpis i pieczęć osoby reprezentującej)

.....
(podpis i pieczęć inspektora pracy)

Pouczenie:

1. O realizacji decyzji ustnych i poleceń należy z upływem określonych w decyzjach i poleceniach terminów powiadomić inspektora pracy (art. 35 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy).
2. Podmiotowi kontrolowanemu przysługuje prawo złożenia wniosku o objęcie tajemnicą przedsiębiorstwa informacji zawartych w protokole kontroli.

Do protokołu złożono wniosek / nie złożono wniosku. (**)

Wniosek stanowi załącznik nr ..... do protokołu kontroli. (**)

3. Podmiotowi kontrolowanemu przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie w terminie 7 dni od dnia przedstawienia protokołu. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do zastosowania przez inspektora pracy stosownych środków prawnych.

Do ustaleń zawartych w protokole zastrzeżenia wniesiono / nie wniesiono / zostaną wniesione(**) do dnia 22.01.2013r.

Zastrzeżenia stanowią załącznik nr ..... do protokołu kontroli. (**)

Ustosunkowanie się inspektora pracy do wniesionych zastrzeżeń do protokołu:

.....
..... Nie uwzględniono zastrzeżeń do treści protokołu kaitndi
.....

W wyniku uwzględnienia zażalenia na postanowienie inspektora pracy o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości pracownika lub osoby protokół przesłuchania został zniszczony (art. 23 ust. 5 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy).^(**)

.....
..... 25. 01. 2013r.
.....
(podpis i pieczęć osoby reprezeni

.....
..... (pracy)

.....
..... Rybnicki 25. 01. 2013r.
.....
(miejsce i data podpisania protokołu)

^(*) – odpowiednią pozycję zaznaczyć
^(**) – niepotrzebne skreślić
[ES]